

Iustice moyenne et basse qu'il avoit au lieu, finage et territoire de Fontaines. Item vn Four bannal, et plusieurs pieces de vignes et terres arables, qu'il avoit au mesmes territoire. Le tout à condition que lesdits Abbé et Couvent de Cisteaux, seroient tenus de construire à leurs dépens audit Chastel de Fontaines vne Chapelle en l'honneur de Dieu et de S. Bernard, et d'y dire ou faire dire et celebrer vne Messe chaque Vendredy de l'année, à perpetuité, à son intention : et celebrer son anniuersaire en l'Eglise de Fontaines pendant sa vie, et après sa mort en celle de Cisteaux, le troisième iour apres la feste de S. Bernard.

Il semble que ce Bernard de Mairey, Seigneur de Fontaines en partie, ne suruesquit guieres à cette donation, d'autant que son frere Alexandre, pretendait estre son heritier, ceda le droit qu'il pouvoit auoir à cette succession, à Jean de Poitiers, Cheualier, Seigneur de Vadans, etc., le xxix iour d'Auril, apres Pasques, comme nous dirons incontinent cy apres

Dans l'obituaire de Cisteaux, se lisent les paroles suivantes : xv Kalendas Septembris obiit dominus Bernardus de Fontanis, qui dedit ecclesie partem suam quam habuit in dominio castri de Fontanis : quam vendidimus, et pro ea habuimus quadringentas libras Turonenses,

Cecy est conforme à ce que les Abbé et Religieux de Cisteaux exposerent en la requeste qu'il presenterent à la Cour le dernier iour d'auril 1614, contre les Feuillants, qui dez l'an 1613, auoient acquis par achat le Chasteau de Fontaines pour le conuertir en vne Eglise et Monastere de leur reforme : disans que le Duc de Bourgogne ne voulut consentir à l'amortissement des fonds susdits, donnez à l'abbaye 529 de Cisteaux par Bernard de Mairey : ce qui obligea lesdits Abbé et Religieux de Cisteaux de s'en deffaire pour la somme spécifiée en leur obituaire.

Bernard de Mairey ne suruesquit guieres à cette donation, qu'il fit le xx Fevrier de l'an 1462, qu'on comptoit alors depuis le iour de Pasques ; d'autant que le 29 Auril apres Pasques de l'an 1463, son frere Alexandre, pour lors Chastellain de Vadans, fit donation entre vifs, de toute la succession de son frere Bernard nouvellement trespassé, à son bon maistre et Seigneur Jehan de Poitiers, Cheualier, Seigneur d'Arcis, de Vadans, et de Souuans : pretendant la nullité de la donation faite aux Abbé et Religieux de Cisteaux par son frere Bernard ; puis qu'il se portoit pour son heritier. Or, si Bernard de Mairey mourut entre le xx Fevrier et le xxix Avril suiuant, il ne mourut donques pas le xxiii Aoust, auquel iour est marqué son obit. Mais ce iour fut celui de l'anniuersaire par luy fondé, et attaché au xxiii Aoust : d'où il faut croire que Messieurs de Cisteaux pour quelques raisons et pour la commodité de leur Eglise, iugerent a propos de l'anticiper de cinq jours.

LXXXIX.

Milo de Fontanis. Burgensis Divionensis ; Joannes de Fontanis, ejus filius ; Nazaria uxor Joannis ; Haymo clericus, et Joannes eorum filii, 1237.

(Ex autographo fratrum Prædicatorum Divionensium.)

Ego HAYMO DE ASIREYO tunc major, et nos scabini communie Divionensis notum facimus universis præsentibus inspecturis quod dominus Milo de Fontanis Burgensis Divionensis, et Joannes de Fontanis filius ejus, laude et assensu Nazariae uxoris dicti Joannis, et Haymonis clerici, et Joannis filiorum 530 suorum, venderunt, tradiderunt et concesserunt venerabili dominae Alaidi ducissae Burgundiae domum et tenementum quod habebat apud Divionem supra ripam Susionis, inter tenementum quod fuit Valeti et Renaudi de Mailleyo fratrum, et domum Lamberti de Besua, de qua domo et tenemento se vestierunt coram nobis dictus Milo et Joannes filius ejus, et prænominatam ducissam corporaliter investierunt. Et promiserunt, et tenentur dictus Milo et Joannes hanc venditionem dictae ducissae ejusque successoribus contra omnes calumniantes legitime in perpetuum garantire. De pretio siquidem hujus venditionis, videlicet de quinquaginta libris Divionensium se tenuerunt coram nobis in numerata pecunia penitus et in integrum propagatis. Et sciendum quod supradictam domum et tenementum emit dicta ducissa ad construendam ibidem domum et ædificium ad opus fratrum de Ordine Prædicatorum. In hujusmodi autem rei testimonium, ad requisitionem dictae ducissae et ad preces dictorum Milonis, et Joannis, et Nazariae et Haymonis clerici, et Joannis præsentibus litteris sigillum dictae communie fecimus apponi.

Actum anno Domini 1237, mense Junii :

XC.

Odo Campaniensis, Raynaldi et Guillelmi Burgundiae comitum nepos.

(Ex autographo metropolitanae ecclesiae Bisontinae.)

HUMBERTUS, Dei gratia Bisuntinorum archiepiscopus, præsentibus et futuris, gestae rei veritatem in 531 perpetuum.

Officii nobis commissi sollicitudo nos instanti pungit aculeo ad pacem et tranquillitatem ecclesiarum studiosius vigilare. Eapropter quae facta sunt ad posteritatis notitiam sigilli nostri attestazione transmittimus. Igitur diutina querela inter Bisuntinam matrem ecclesiam, et Odonem nepotem comitis Guillelmi, de censuariis, quos nomine potestatis de Quingey petebat, hoc modo pacis perpetuae finem sortita est. Venerabilis Oddo omnem illam calumniam de censuariis, sive justam, sive injustam, pro anima avunculi sui comitis Raynaldi præfatae ecclesiae remisit, Roberto præposito de Quingey præsentem et laudante. Donavit etiam idem Oddo, et concessit eidem ecclesiae omnes illos censuarios, si qui de potestate de Quingey ad terram canonicorum trans-

ierant, et eos qui in terra eorum resident et morantur. Item eos qui de potestatibus eorum exeuntes Bisuntii morantur, et melius sunt homines eorum quam alius domini. Hanc diffinitionem præfatus Oddo sigillo suo roboravit. Item comes Guillelmus laudavit, et sigillo suo sigillavit. Si quis igitur pro ista calumnia ulterius Bisuntinam ecclesiam inquietaverit, excommunicationi subiaceat, et a corpore et sanguine Christi alienus fiat.

Datum Bisuntii, anno 1155, indictione II
XCI.

Odo nepos Guillelmi comitis Maticonensis.
(Ex autographo metropolitanae ecclesiae Bisontinae.)

Quia terrenis impedimentibus curis multa oblivioni tradimus, eo dignum memoriae memoriae posterorum 532 tradere disponimus, comitem G. Maticonensium, et filios suos Stephanum, et Gerardum (ut melius et rationabilius Hugo præcentor in portu rupis divisit, et Landricus decanus, et alii Ecclesiae canonici ad utilitatem suam intellexerunt) domum quod fecerat Odo nepos ejus laudavisse, imo Bisuntinae ecclesiae Beati Joannis evangelistae concessisse.

Testes Senoricus capellanus qui hoc scripsit, Guido abbas, Stephanus et Guillelmus fratres de Chayx, Joannes medicus, Ricardus miles de Arboisia, Remigius de Montebarrici, Herbertus et Heinrichus cives Bisuntini, et Pontius aurifaber.

XCII.

Odo Campaniensis Beatricis imperatricis consanguineus. 1166.

(Ex autographo Dolani archivi comitum Burgundiae.)

In nomine sanctae et individuae Trinitatis, FRIDERICUS divina favente clementia Romanorum imperator Augustus.

Si imperialis clementia censuit amplius dignos honoribus et magnis ditandos beneficiis quos fidei sinceritas, honestas morum et invariabilis devotionis fervor commendabiles reddit, Odo Campaniensis digne meruit honorari, qui genere clarissimus, Beatricis nobilissimae consortis nostrae consanguineus, probitate et universa morum honestate conspicuus, tam meræ fidelitatis ac devotionis ardore hactenus nobis servivit, ut integritatem famae suae nulla nota pravitatis obnubilet, vel luculentam faciem virtutum alicujus inhonestatis nævus offuscet. Eapropter 533 omnium fidelium nostrorum in Burgundia tam futurorum quam presentium noverit industria quod nos, una cum dilectissima consorte nostra Beatrice, permittimus habere fidelissimum nostrum Odonem Campaniensem, omni tempore vitae suae Quingiacum, Lislam, Lobium, et hæc omnia cum suis appendiciis, sicut comes Reinaldus in vita sua habere solebat. Hæc autem permissio talis est, quod nec ipse in vita sua, nec post ejus mortem uxor ejus, nec filii legitimi, nec filiae, nomine feodi vel hæreditatis, in his omnibus aliquid valeant reclamare, sed libere revertantur ad imperatorem, et imperatricem et liberos eorum.

Prædictus vero Odo villam juxta Dolam quae dicitur Campus pagani, allodium suum, et quaecunque allodia acquireret in vita sua in imperio, dedit nobis, et imperatrici et liberis nostris, et nomine feodi a nobis recepit, ut ipse in vita sua habeat et possideat jure beneficii, sicut Portum et Scanlint, quae a nobis in beneficio habet ; et post mortem ejus, legitimi filii ejus et filiae, tam allodia quam feoda, nominatim Portum, et Scanlint, nomine feodi a nobis, et imperatrice et filiis nostris habeant et possideant. Si autem contigerit prædictum Odonem sine legitimo filio vel filia superstite decedere, omnia allodia quae modo habet, vel ab hac hora in antea acquisierit in imperio nostro, et omnia feoda quae habuerit de comitatu, specialiter autem et nominatim Portum, et Scanlint ad manus nostras, et imperatricis et filiorum nostrorum, et filiarum libere absque omni retractione tenenda, possidenda revertentur, ut liceat nobis inde facere et ordinare absque omnium hominum contradictione 534 quidquid voluerimus. Quod ut verius credatur, et in processu temporis inviolabiliter observetur, præsentem inde paginam conscribi, et sigilli nostri impressione insigniri jussimus, adhibitis idoneis testibus, in quorum præsentia hæc acta sunt : Herbertus, Bisuntinae ecclesiae electus. Arducus Gebennensis episcopus. Petrus Tullensis episcopus, Hugo Cluniacensis abbas. Everhardus thesaurarius Bisuntinus. Aimo capellanus. Mathæus dux Lotharingiae. Ulricus dux Boemiae. Ludovicus comes de Phirreten. Ulricus de Hurningen. Albertus comes de Dilingen. Heinrichus comes de Nassowa. Comes Stephanus, et frater ejus comes Girardus. Galcherus de Salins. Wido abbas. Girardus de Fonvens. Petrus de Ceys. Amedeus comes Montisbiligardis. Giselbertus vicecomes Vesulii. Richardus præpositus. Richardus et Willelmus de Scavys. Girardus Strabun. Gaymarus de Cicun, et Odolo. Amaldricus de Jur. Heinrichus de Sancto Quintino, et alii quamplures.

Signum domni Friderici Romanorum imperatoris invictissimi.

Ego Heinrichus protonotarius vice Wilelmi Vionensis archiepiscopi, et totius Burgundiae archicancellarii recognovi.

Acta sunt hæc anno Dominicae Incarnationis 1166, indictione xiv, regnante Domino Friderico Romanorum imperatore gloriosissimo, anno regni ejus xiv, imperii vero xii.

Datum apud Dolam super flumen Dubium, vii Kalendas Augusti.

XIII.

Odo Champaneys de Chanlito. 1200

(Ex autographo abbatiæ Balernensis.)

535 Noverint præsentibus et futuri quod ego MARGARITA comitissa Burgundiae, de consilio comitis Willelmi et nobilium virorum Ugonis de Chais, et Humberti de Mutnet, et aliorum plurimorum, dedi Deo, et beatæ Mariæ de Balerna, et

fratribus ibidem servientibus, pro faciendis anniversario domini mei, comitis Burgundiae Otthonis, et antecessorum ipsius, et pro anima mea, unum burgensem apud Arboys, nomine Girardum de Montaney, cum liberis suis et omnibus successoribus, et rebus et possessionibus suis jure perpetuo, liberum sine aliqua retentione, et usagio, vel exactione.

Actum anno ab Incarnatione Domini millesimo ducesimo, in villa de Sentens.

Testes Odo Champaneys de Chanlito, Fromundus de Tramelay frater archiepiscopi, Odo de Aspromont, et Petrus de Mouprey.

Data per manum magistri Alexandri notarii, in manu Guidonis abbatis.

XCIV.

Odo Campaniensis, frater Lodoici, terram Jerosolimitanam visitaturus, 1202.

(Ex autographo ecclesiae S. Stephani Bisontinae.)

Notum sit omnibus tam futuris quam praesentibus, quod Odo Campaniensis terram Jerosolimitanam visitaturus, pro remedio animae suae, et **536** Lodoici fratris sui, et praedecessorum suorum, mansum Aymonis Grucel, cum tenore suo, et haereditibus suis, apud Paygné, Bisuntinae ecclesiae Sancti Stephani libere, et in perpetuum concessit. Hujus rei testes sunt, Richardus de Chawis, Pontius de Frites, Pontius de Mimirey, Tibertus de Montefalconis, Humbertus, et Odo, et Segnoricus de Quingé.

Hoc autem factum est anno ab Incarnatione Domini 1202, epacta xxv, concurrente primo.

XCV.

Hugo comes Trecentis, Odo filius ejus exhaeres.

(Ex Petro Pitheo in comitibus Campaniae.)

EON, ou Eudes, selon la Genealogie de S. Arnoul de Mets, laquelle seule l'ai suivy en cet endroit, n'ayant trouvé mention de cettuicy ailleurs; sinon que ce soit celui auquel le Roy Loys donna le Chateau de Victry, apres qu'il l'eut prins sur le Comte Thiebault, qui est appelé en quelque Chronique nepveu de cet Eudes là: lequel au contraire l'Abbé de S. Michel appelle nepveu de Thiebault.

HVON, ou Hves, Comte de Troyes: lequel en la charte de Sarmoise, faisant mention de sa mere Alix et de son frere Philippe, est intitulé Comte de Champagne; eut à femme Constance fille du Roy Philippe, de laquelle il fut séparé pour consanguinité. Il eut encore une femme, que quelques recommandises semblent appeler Lombarde: et eut un fils nommé Huou, ou Evdon, qu'il exhereda, et vendit son Comté à son nepveu Thiebault. Et se lit, qu'allant outre mer (où il mourut le xiv. Juin) il delaisa cetteseconde **537** femme enceinte. Cet Evdon serait plustost celui qui en haine de ce, aida contre Thiebault le Roy, Loys, lequel lui donna le chateau de Victry, qu'il avoit prins l'an 1143, car en ce temps le fils du frere aîné appelloit les enfants des puisnez, ses nepveux.

XCVI.

Hugo comes Trecentis et Barrensis, Constantia ejus uxor. Adela comitissa et ejus filius Simon Barrensis comes, 1101.

(Ex tabulis S. Eugendi Jurensis.)

In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Ut male postulanti et inepte petitionem incongruam denegare, ita quoque digne potenti aequum est postulata annuere. Quapropter ego Hugo comes Trecentis atque Barrensis, petitionibus tuis, venerabilis abba Huberte, annuens, laudo et in perpetuum possidere concedo ecclesiae Sancti Eugendi Jurensis, et monachis in monte Barri consistentibus, eleemosynam et dona quae ibidem fecerunt Adela comitissa, et Simon beatae memoriae comes, scilicet montem ipsum cum villula ibi aedificata, Areas, Corcellam, et terram de Columba, terram de Rufio, medietatem decimae villarii subjecti, terram Sanctae Libariae, terram quamdam apud Braye. Haec omnia, cum hominibus, et aedificiis et pertinentiis suis praefatae Ecclesiae ab omnibus omnino exactionibus et costumitiis et justitiis in perpetuum dimitto libera, mihi nihil et successoribus meis retinens. Dono insuper atque indulgeo ecclesiae Sanctae Stephani, et Sanctae Germanae, et monachis supradictis, laudante uxore mea Constantia, **538** regis Philippi filia, omnes redditus illos qui mihi debentur in hominibus et possessionibus illis quae eis in eleemosynam date fuerint, et piscationem fluvij Albæ; et quod in finagio praedicti castri nullus unquam molendina batatoria, vel alia usuaria faciat, nisi per praedictos monachos. Concedo etiam in molendinis quae simul nobis sunt, partem illam quam emi ab Henrico et haereditibus suis, et potestatem mutandi molendinarium. Et quia omnia ista inconvulsa et firma in perpetuum permanere volumus, litteris istis et sigilli nostri impressione confirmari fecimus. Igitur quicumque sciens haec infringere praesumpserit, Dei iram incurrat in praesenti saeculo, et aeternae damnationi, nisi resipuerit, subiaceat in futuro.

Acta sunt haec Barro, anno in Incarnatione Domini millesimo centesimo primo.

Signum Erardi Brenensis. S. Milonis fratris ipsius. S. Rogerii Jonis villae. S. Gausberti dapi-feri, etc.

XCVII.

Hugo comes Campaniae, mater ejus Alaidis, frater ejus Philippus Catalaunensis episcopus, 1093.

(Ex tabulis S. Eugendi Jurensis.)

In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Ego Hugo comes Campaniae, notum facio omnibus sanctae Dei Ecclesiae fidelibus tam praesentibus quam futuris, quod ego et Alaidis comitissa mater mea, Philippusque frater meus sanctae Dei Ecclesiae Catalaunensis episcopus, donamus in alodium ecclesiae Sancti Eugendi et Sanctae Dei genitricis Mariae, quae construitur in loco **539** qui vocatur Sermasia, quidquid continetur a sede Hilduini usque ad fluvium Sallis, etc. Praeterea donamus, confirmamus

et volumus quatenus villa quae Sermasia vocatur libera et absque ulla inquietatione permaneat; villani quoque in ea per supradictam ecclesiam habitantes, liberi et ab omnibus saecularibus consuetudinibus sint quieti, solis monachis ibi Deo famulantibus serviant et respondeant, etc. Volumus etiam, si hoc acciderit, quod homines praedictae villae hominibus meis aliquam injuriam fecerint, homines mei clamorem faciant priori ejusdem loci, et per justitiam ejus diffiniantur. Si vero villani priori vel monachis aliquam injuriam fecerint, et per priorem in recitundinem se mittere noluerint, prior nulli alii clamorem faciet, nisi comiti Vitriacensi, vel ministris ejus, quia praedicta villa et omne nemus de dominio est Vitriacensi, etc.

Huius diplomati nullus est ascriptus annus, sed ejus secuta mox confirmatio per Philippum Catalaunensem episcopum, Hugonis comitis fratrem, annum praefert Incarnationis Christi millesimum nonagesimum tertium.

XCVIII.

Simon Barrensis ad Albam comes, dictus comes Campaniae.

(Ex Necrologio S. Eugendi Jurensis.)

III Kalendas Octobris obiit Simon comes Campaniae, monachus nostrae congregationis.

XVIII Kalendas Januarii obiit Oddo comes Trecentis.

XI Kalendas Julii obiit Hugo comes Trecentis, **540** v Idus Januarii obiit Theobaldus comes Blesensis, qui laudavit, et confirmavit, et sigillavit donationem quam fecit Hugo avunculus suus ecclesiae nostrae.

XCIX.

S. Bernardi avunculi, Rainardus Montisbarri castri dominus, Waldricus monachus, et Milo conversus.

(Ex prima magna charta Fontenetensi, num. 1.)

Omnibus sanctae religionis, amatoribus, tam praesentibus quam futuris, hujus schedulae testimonio intimare curavimus quod domnus Rainardus Montisbarri castri dominus, pro prima fundatione novae abbatis Fontaneti, quam magna animi devotione, laudante uxore sua Aanolde donavit Domino Deo, et beatae Mariae, et fratribus in eodem loco in perpetuum Deo servituris, et sub regulari observantia cum Dei auxilio ibidem victuris, pro animabus patris sui et matris suae, et pro remissione peccatorum suorum, necnon et propter amorem domni Bernardi abbatis Claravallis, nepotis sui, et fratrum suorum Waldrici monachi, et Milonis conversi, qui ejusdem abbatis cum domno Martino Eremita primi aedificatores fuerunt, territorium Aringiarum, sicut duo fratres Rainaudus et Walo de Aringis eandem terram libere antea possederunt. Quam videlicet terram praedictus Rainardus comparavit, vel commutavit a quodam milite suo Nariodo, cui eadem terra haereditario jure ex parte uxoris suae, praedicti Rainandi de Aringis filiae contingebat, eadem uxore Nariodi, nomine Gertrude, et sorore uxoris suae, nomine

Maria, laudantibus. **541** Hoc quoque cum magna benevolentia laudavit domnus Fergannus Grinnionis consul, et domnus Humbaundus de Turre, cum sua uxore Hodierna, et Lebaudus de Grinnione, et uxor ejus Maria de quorum dominio eadem terra descendebat.

C.

Verricus de Castellione.

(Ex prima magna charta Fontenetensi, num. 43.)

HULDREUS DE LUCENNACO dedit ecclesiae Sanctae Mariae de Fonteneto, mansum unum apud Flaciacum: unde sunt testes, Bartholomaeus de Marmania, Verricus de Castellione. Hoc donum laudavit Petrus filius ejus, sub eisdem testibus, et sub istis, Humberto de Fanco, et Siguino de Tullione et Radulpho de Fanco. Ipsum Huldreum in senectute ejus sub sua cura monachi receperunt.

Item ex secunda magna charta, num. 27.

HAYMO DE MARMANIA, tradens se ad monachandum, abbati Fontaneti Willelmo, dedit in eleemosynam ecclesiae Fontaneti, reliquum terrae quod habebat ipse, et frater ejus et soror, versus Saigniacum, etc. Inter testes, Radulphus miles Templi, per cujus manum hoc actum est, etc.

Actum est hoc Castellioni, in domo Wirrici de Ponte, quae est in Insula.

Unde sunt testes, praedictus Radulphus Templi miles, Tecelinus nepos Wirrici de Ponte.

CI.

Girbertus de Montebarro, filii ejus Tecelinus, et Girardus clericus.

(Ex prima magna charta Fontenetensi, num. 44.)

542 GIRBERTUS DE MONTEBARRO, laudante filio ejus Tecelino, dedit ecclesiae Sanctae Mariae de Fonteneto pratium in loco qui dicitur Patrum Deodati.

Hujus rei testes sunt Artaldus canonicus Sedeloci, Petrus scriptor, Bruno filius Lamberti fabri de Sedeloco.

Hoc donum laudavit postea Girardus clericus filius Girberti; unde sunt testes Petrus scriptor et Simon clericus.

CII.

Excerpta quaedam ex prima magna charta Fontenetensi, ex 46 quibus constat tabulis sparsim delibata.

Hujus rei testes sunt Bernardus abbas Claravallis, Gotheфридus monachus, et Gerardus frater ejusdem abbatis, etc. Rainerius de Roca, et Nivardus frater ejus.

Sub aliis tabulis. Horum omnium donorum quae facta sunt in praesentia domni Bernardi abbatis Claravallis, sunt isti testes: Boso decanus, Evrardus sacerdos de Campinola, Bernardus dominus Montisbarri, Andreas avunculus ejus, Nivardus et Rainerius fratres.

GODEFRIDUS DE SAGNIACO de Sanctae Mariae Fontaneti quidquid terrarum habebat intra fines Aringiarum, laudante Hugone filio suo, praesente domno

Wilelmo **548** ejusdem loci abbate. Hujus doni testes sunt Gothefridus qui fuit primus abbas Fonteneti, Teobaldus presbyter de Fraxino, et Robertus miles de Sancta Columba, nepos ejusdem Gotheфриdi militis.

Sub aliis tabulis. Hujus rei testes sunt de militibus Walterius conestabulus, tunc dominus Montisbarri; Nivardus frater ejus.

Sub donatione Hugonis dapiferi. Hoc donum factum est apud Bussi, presentis Widone monacho, fratre abbatis Bernardi Claravallis.

Sub donatione Gisleberti militis de Tilio. Hoc quoque laudavit Bernardus dominus Montisbarri, et soror ejus Milesendis cum viro suo Rainerio.

LEOBAUDUS DE GUINIONE et HUMBAUDUS DE RUBEMONTE donaverunt in confinio duarum villarum, Bonesen scilicet et Curcellarum, ecclesie Sancte Marie Fonteneti, de terra sua, ad excolendam eam in pratum, secundum latitudinem cujusdam prati domni Tecelini Sauri, quod est contiguum eidem terrae, facta divisione in longitudinem, usque ad alveum Branæ fluvii, etc. Hujus rei testes fuerunt, consul Grinionis Helirannus Fercannus, Gotheфриdus de Sagniac, Joannes de Montebarro, Girbertus de Castellione.

BERNARDUS miles de Espiri (90) cambivit monachis Fonteneti, per manum domni Bernardi abbatis Claravallis, laudante Wilelmo filio ejus, nepote ipsius abbatis, pratum quod Brolium dicitur, etc. Unde sunt testes, Guilencus Lingonensis episcopus, etc. Hoc etiam laudavit postea Richardus supradicti Willelmi frater.

Ego STEPHANUS Heduenis episcopus, et nostra **544** ecclesie conventus, domno Bernardo abbati de Claris vallibus, locum quem vulgo Fontanetum appellant, in abbatiam construendam dedimus, etc.

GODEFRIDUS DE SAIGNIACO et HUGO filius ejus, laudante Sara ejusdem Hugonis conjugē, dederunt ecclesie Sancte Marie de Fonteneto, campum in costa alterius vallis ex parte Saigniaci, etc. Hoc donum laudavit Laura ipsius Godeфриdi filia, et Helyas filius Lauræ.

545 CIII.

Conclusio primæ magnæ chartæ Fontenetensis, per diploma Stephani Eduensis episcopi, datum anno 1136 et ejus sigillo munitum.

STEPHANUS Dei gratia Eduensis episcopus dilecto sibi in Christo fratri WILLERMO abbati Fonteneti,

(90) Wilelmum de Espiri, seu de Spiriaco, S. Bernardi nepotem memoratum leges apud Herbertum, lib. II. De miraculis, cap. 37, ex quo hausit auctor Additionum Exordii magni Ordinis Cisterciensis. Non intelligo autem qua ratione hic scribatur *Walterius conestabulus dominus Montisbarri*, nisi matrimonio insitus est in eam familiam, ad quam jure hæreditario spectabat Monsbarrus. Neque capio quorsum in eadem prima magna charta appelletur *Rainardus Montisbarri castri dominus*, nisi ut Walterius conestabulus, non castri ejusdem, sed burgi duntaxat cognominis dominus designetur: quem scilicet sub Rainardo castri domino (cujus erat so-

ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Desiderium quod ad religionis propositum et animarum salutem pertinere monstratur, auctore Deo, effectu est prosequente complendum. Quocirca, dilecte in Domino frater Willerme abbas, tuis rationabilibus postulationibus annuentes, monasterium ipsum cui Deo auctore præsidet, sub sancte Eduensis Ecclesie et nostræ dignitatis tutela et protectione suscipimus, et presentis scripti patrocinio sigillique nostri impressione communimus, statuentes ut quæcunque bona seu possessiones præfatum monasterium impresentiarum possidet, tam scilicet ea quæ in chartis presentis membranæ scripta continentur et de donis nostris et de aliorum, quam quæ in futuro Deo præstante poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus et illibata permaneant. Decernimus ergo ut nulli liceat idem monasterium perturbare, aut ejus terras auferre, vel ablata retinere, aut temerariis vexationibus fatigare. Quod si quis scienter contra hujus nostræ constitutionis paginam fecerit, nisi resipiscat, Dei et nostra auctoritate a communione eum sancte Ecclesie sequestramus, ita ut et impresenti a corpore et sanguine Domini alienus existat, et in futuro divini examini ultioni subjaceat.

Ego Stephanus Eduensis Ecclesie **546** episcopus subscripsi. Ego Willermus decanus ss. Ego Galterius præcentor ss. Ego Gaufridus archidiaconus ss. Ego Signinus archidiaconus ss. Ego Girardus archidiaconus ss. Ego Gauterius dapifer et abbas Sancti Stephani ss.

Actum est hoc Eduæ anno ab Incarnatione Domini 1136, epacta xv, concurrente III, indictione quarta decima

CIV.

Gerardus Castellione, sororius Teobaudi de Saliva Hebalus comes Salci Castri.

(Ex secunda magna charta Fonteneti, num. 8.)

TEOBAUDUS DE SALIVA dedit ecclesie Sancte Marie de Fonteneto in eleemosynam quidquid habebat infra terminos Puteolifraci, etc. Hujus doni testes sunt ipse dux Hugo, in cujus presentia hoc totum factum est inter Frollesium et Ungiacum, Hugo ejusdem ducis filius, Garnerius de Sumberrun, Rainerius de Rochia, Joannes de Quintiaco, Gerardus de Castellione, qui prædicti Teobaudi fuerat sororius, Rainaldus Grancei castri dominus. Hoc

rorius) clientelari jure possederat, more illius ævi, quo divisio licet in plures cohæredes nobilium fundis, tamen toparchiæ primarium jus penes caput familiæ stabat. Cum igitur ex Joanne Eremita in vita S. Bernardi, Robertus ille ad quem est prima hujus epistola, matre natus sit, Alaydis S. Bernardi genitricis sorore, eo conjectura feror, ut natus mihi videatur hic Robertus patre Walterio conestabulo, qui ex dote conjugis, burgi Montisbarri dominus fuerit. Erat porro Walterius, non regni Franciæ, sed ducatus Burgundiæ conestabulus, qui nimirum sub ducis imperio utriusque militiæ magistrum agebat.

donum laudavit et concessit uxor sæpedicti Teobaldi, Gundrea nomine, sed in palam vocata Sybilla: unde sunt testes domnus Constantinus Ungiaci abbas, et Girardus canonicus, Robertus de Sancto Burri ejusdem domine frater, etc. Hebalus comes Salci castri, Rainerius de Frolesio, Bertalpus et Herlebalus de Granceio, Hugo de Vileflor, Haimo de Saliva, etc.

547 CV.

Hugo dux Burgundiæ, castri Grinionis dominus, uxor ejus Mathildis ducissa.

(Ex secunda magna charta Fonteneti, num. 9.)

HUGO dux Burgundiæ, laudante ducissa Mathilde uxore sua, dedit in eleemosynam ecclesie Sancte Marie de Fonteneto quidquid habebat apud Puteolifrancum. Descendebat autem idem locus de domino Grinionis castri, cujus ipse dux erat dominus.

Hujus doni testes sunt Tecelinus archipresbyter Aiennaci, ubi et hoc actum est. Hugo Cavalegia, Bartholomæus de Sumberrun, Petrus de Escaloio major, Constantius præpositus Maveli.

CVI.

Nariodus de Montebarro; ejus filii, Gualo, Bernardus et Rainerius Fonteneti monachus.

(Ex eadem secunda magna charta, num. 25.)

NARIODUS DE MONTEBARRO dedit ecclesie Fonteneti in eleemosynam, laudantibus filiis suis Gualone et Bernardo, totam terram quam habebat a grangia Flaciaci versus Saigniacum. Sed hanc eleemosynam fecit occasione Rainerii filii sui, quem abbas Willermus ad monachandum suscepit.

548 CVII.

Godeфриdus de Castellione, uxor ejus Gertrudis, filii Hugo et Nivardus.

(Ex eadem secunda magna charta, num. 40.)

GODEFRIDUS DE CASTELLIONE dedit ecclesie Fonteneti in eleemosynam omnes asentias suas in omnibus terris et nemoribus suis.

Hujus rei testes sunt, domnus Bernardus abbas Claravallis, Rainaldus Cavalegia, Wirricus de Beleun.

Hoc laudavit Gertrudis uxor ejus, et filii eorum Hugo et Nivardus.

CVIII.

Girardus de Castellione, Eschaloi dominus, ejus filius Milo.

(Ex eadem secunda magna charta, num. 46.)

GIRARDUS DE CASTELLIONE, dedit ecclesie Fonteneti in eleemosynam quidquid infra terminos Puteolifraci habebat. Terminos autem concessit, sicut Hugo de Valle Abonis jam conversus, per obedientiam abbatis Willermi, et concessionem Teobaudi de Saliva divisit. Insuper monachis prædictæ ecclesie, omnem de propria eorum terra guirpivit decimam, quod nunquam scilicet ab eis decimam de eorum terra, vel ab alio apud Puteolum acciperet. Testes sunt, Hugo dux Burgundiæ, Odo ejusdem ducis filius, Varnerius de Sumberrun, Rainerius de

Rochia, Joannes de Quintiaco, Rainaldus dominus Grancei, etc.

Postea autem, quia querela orta fuit inter homines Eschaloi **549** et monachos de terminis Eschaloi et Puteoli; et inter Girardum et monachos, de communitate Bergerecarum; hoc modo pacificata est res, in presentia domini Odonis filii ducis, etc. Testes sunt abbates, Bernardus Clarevallensis, Constantinus Ungiacensis, Odo filius ducis, etc.

Deinde utriusque territorii metæ Constantini Ungiacensis abbatis arbitrio vel fixæ, vel designatæ sunt. Huic rei interfuerunt dominus Robertus filius ducis, post factus Eduensis episcopus, magister Robertus tunc clericus ejus, Girardus de Castellione tunc Eschaloi dominus, Lebaudus Ordeum, miles, etc. Hæc omnia concessit et laudavit Milo filius Girardi de Castellione, sicut pater ejus fecerat, et habuit de beneficio Fonteneti xx solidos.

Hujus concessionis sunt testes dominus Godeфриdus Lingonensis episcopus, Pontius ejus archidiaconus, Valterius Trecensis canonicus, Milo Lisiniarum decanus, Vido comes Barri, Thomas miles ejus, Rainerius de Rochia, Matthæus de Castellione, Rainerius de Pultariis, Lebaudus Ordeum, Gislebertus de Tullione.

CIX.

Andreas dominus Montisbarri, pater ejus Bernardus, avus Rainardus.

(Ex autographo Fontenetensi.)

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen. Ego GODEFRIDUS Dei gratia Lingonensis episcopus, tam presentibus quam futuris notifico Andreæ Montisbarri dominum, filium Bernardi filii Rainardi, **550** in presentia nostri recognovisse dona et concessionem, quas in eleemosynam abbatie Fonteneti contulerat. Sunt autem hæc, tota videlicet pars illa nemoris Segestri, quæ est ad sinistram viæ quæ a planis ejusdem nemoris Naellam tendit, sicut lapideæ metæ inibi positæ designant. Divisio quoque terrarum inter Fontanas et Segestrum, sicut facta jam dudum fuerat in presentia comitissæ, amite ejusdem Andreæ, ubi et lapideæ metæ positæ sunt, quidquid etiam proprii habebat jam dictus Andreas

intra fines Paaneti, nominatimque Tuschia. Et concessit acquirendum, sive eleemosyna, sive pecunia ab hominibus ad se pertinentibus qui aliquid juris ibidem habebant, quidquid possent Fontenetenses. Concessit etiam eisdem quidquid habebant ab Oberto de Til, quod ad se pertinebat. Concessit nihilominus ipsis quidquid de casamentis habebant suis, et quidquid acquirere possent seu eleemosyna, seu pecunia, simul et totius terræ suæ omnes asentias, tam in nemore quam in plano, et ut aliqua de eis nominentur, nemus ad ædificandum, ad arandum, ad pastionem porcorum, cæterorumque animalium pascuam, excepto quod nemus Jaliaci non poterunt essartare ad agricolandum, cæteros vero usus inibi habebunt; in terris quoque, et agriculturam, et